

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO
NR. I-1553 8, 9, 18, 21 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ligonių, asmenų, įtariamų, kad serga, turėjusių sąlytį, ar sukėlėjų nešiotojų hospitalizavimas, izoliavimas, ištyrimas ir (ar) gydymas gali būti taikomi tik jų sutikimu, išskyrus atvejus, nurodytus šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje. Jei šie asmenys yra **nepilnamečiai iki 16 metų, išskyrus, kai jie yra susituokę ar teismo pripažinti emancipuotais, (toliau – nepilnametis) arba** neveiksnūs tam tikroje srityje, tokį sutikimą turi duoti vienas iš jų atstovų pagal įstatymą.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Ligonių, asmenų, įtariamų, kad serga, turėjusių sąlytį, ir sukėlėjų nešiotojų būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo ypatumai

1. Ligonių, asmenų, įtariamų, kad serga, turėjusių sąlytį, ar sukėlėjų nešiotojų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas taikomas:

1) jei ligoniai ir asmenys, turėję sąlytį ar įtariamai, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, šių ligų, įrašytų į šio Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąrašą, sukėlėjų nešiotojai (kai šie asmenys **yra nepilnamečiai arba** neveiksnūs tam tikroje srityje, – vienas iš jų atstovų pagal įstatymą) atsisako arba vengia hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo, pažeidžia nustatytą asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarką, užkrečiamųjų ligų profilaktikos taisykles ir tuo sukelia pavojų aplinkinių sveikatai. Atsisakymo būtinai gultis į ligoninę arba būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo vengimo faktas, taip pat šiame punkte nurodyti pažeidimai turi būti įrašyti asmens ~~mediciniuose~~ **medicinos** dokumentuose, o ~~bendrosios praktikos šeimos~~ **medicinos** gydytojai, **infekcinių ligų** gydytojai ~~infektologai~~ ar kiti gydytojai specialistai, nustatę šiuos asmenis, turi apie juos nedelsdami informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą ir atitinkamos savivaldybės gydytoją. Asmenys, vengiantys būtinojo hospitalizavimo, būtinojo izoliavimo, atsako pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;

2) jei ligonis ar asmuo, įtariamasis, kad serga pavojinga ar ypač pavojinga liga, yra be sąmonės ar nesugeba teisingai įvertinti savo sveikatos būklės, o jį būtina skubiai gydyti norint išgelbėti gyvybę;

3) jei nėra pakankamai laiko gauti **nepilnamečio arba** neveiksnaus tam tikroje srityje asmens, sergančio, įtاريو, kad serga įrašytomis į šio Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąrašą pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, taip pat turėjusio sąlytį su sergančiais šiomis ligomis, atstovo pagal įstatymą sutikimo.

2. ~~Sprendimą~~ **Motyvuotą sprendimą** dėl būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo ir jo trukmės priima komisija, sudaryta iš ne mažiau kaip trijų gydytojų ~~specialistų~~, iš kurių vienas turi būti ~~bendrosios praktikos šeimos~~ gydytojas, o antras – **infekcinių ligų** gydytojas ~~infektologas arba (gydytojas dermatovenerologas ar fizinis, arba gydytojas pulmonologas, arba vidaus ligų gydytojas)~~. Šį sprendimą tvirtina savivaldybės gydytojas. Jis privalo informuoti apie tai asmenį, dėl kurio priimtas toks sprendimas, o jei šis asmuo yra neveiksnus tam tikroje srityje **arba nepilnametis**, – vieną iš jo atstovų pagal įstatymą. Apie šį sprendimą asmuo, kuriam taikomas būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas, turi būti pasirašytinai supažindintas. Jei asmuo atsisako arba nesugeba pasirašyti, jo informavimą dėl būtinojo hospitalizavimo, būtinojo izoliavimo turi patvirtinti du liudytojai. Apie būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo paskyrimą turi būti

įrašoma į ligos istoriją **paciento medicinos dokumentus**. Asmenų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas taikomas tol, kol pacientas tampa nebepavojingas kitiems asmenims, **t. y. nuo jo nebegali užsikrėsti kiti asmenys (toliau – nebepavojingas kitiems asmenims)**, bet **be teismo sprendimo** ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas ~~be teismo sprendimo~~, įskaitant būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo dieną. Ši dalis netaikoma šio straipsnio 2¹ dalyje nurodytais atvejais.

2¹. Kai asmenų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas taikomas dėl ypač pavojingos užkrečiamosios ligos, dėl kurios visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbtas karantinas, ir Vyriausybė priima motyvuotą sprendimą, kad kitų taikomų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių neužtenka siekiant užkirsti kelią kilti šios užkrečiamosios ligos protrūkiui ir (arba) epidemijai, arba jau yra kilęs šios užkrečiamosios ligos protrūkis ir (arba) epidemija (toliau – protrūkis ir (arba) epidemija arba jų grėsmė), motyvuotą sprendimą dėl būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo ir jo trukmės priima gydantis gydytojas. Sprendimą taikyti būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą priėmęs gydantis gydytojas apie šį sprendimą privalo informuoti asmenį, dėl kurio priimtas sprendimas, o jei šis asmuo yra neveiksnius tam tikroje srityje arba nepilnametis, – vieną iš jo atstovų pagal įstatymą. Asmuo, kuriam taikomas būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas, turi būti pasirašytinai supažindintas su dėl jo priimtu sprendimu dėl būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo. Jei asmuo atsisako arba nesugeba pasirašyti, jo informavimą dėl būtinojo hospitalizavimo, būtinojo izoliavimo turi patvirtinti du liudytojai. Apie būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo paskyrimą turi būti įrašoma į paciento medicinos dokumentus. Šioje dalyje nurodytu atveju asmenų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas taikomas iki ankstesnės iš šių datų – tol, kol asmuo tampa nebepavojingas kitiems asmenims, bet **be teismo sprendimo** ne ilgiau kaip 1 mėnesį, įskaitant būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo dieną, arba tol, kol asmuo arba jo atstovas pagal įstatymą duoda sutikimą dėl hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo.

3. Jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyta komisija, o šio straipsnio 2¹ dalyje nurodytu atveju – gydantis gydytojas, priima sprendimą, kad pacientas dėl sveikatos būklės tebėra pavojingas kitiems asmenims, **maksimalius** būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo ~~terminą, nurodytą terminus, nurodytus~~ šio straipsnio 2 dalyje ir 2¹ dalyse, gali pratęsti tik teismas savivaldybės gydytojo, o šio straipsnio 2¹ dalyje nurodytu atveju – asmens sveikatos priežiūros įstaigos motyvuotu prašymu. Tokie prašymai išnagrinėjami Civilinio proceso kodekso 579-582 straipsniuose nustatyta tvarka per 3 dienas nuo prašymo gavimo dienos. Būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo terminą pratęsti galima ne ilgiau kaip 6 mėnesiams. Jei pacientas dėl sveikatos būklės išlieka pavojingas kitiems asmenims, būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą šioje dalyje nustatyta tvarka galima pratęsti pakartotinai iki 6 mėnesių, tačiau bendras asmens būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo terminas negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai. Teismo sprendimas būtinai hospitalizuoti ir (ar) būtinai izoliuoti pacientą vykdomas skubiai.

4. Asmenų būtinąjį hospitalizavimą ir būtinąjį izoliavimą organizuoja savivaldybės gydytojas, o šio straipsnio 2¹ dalyje nurodytu atveju – **asmens sveikatos priežiūros įstaiga**. ~~Pristatant asmenį būtinajam hospitalizavimui ir būtinajam izoliavimui, privalo dalyvauti policija, prireikus dalyvaujant policijai. Ji užtikrina viešąją tvarką būtinai hospitalizuojant asmenis.~~

5. Sprendimus dėl privalomosios pradinės karo tarnybos karių, ~~kalinamųjų ir nuteistųjų ir asmenų, esančių laisvės atėmimo ar vietose ar teritorinių policijos įstaigų areštinėse~~, būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo priima ir jų vykdymą organizuoja atitinkamai Krašto apsaugos ministerijos, Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos ar Vidaus reikalų ministerijos sveikatos priežiūros tarnybų vadovai ar jų įgalioti asmenys. ~~Minimų~~ Šioje dalyje **nurodytų** asmenų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas **be teismo sprendimo** gali būti taikomi **tol, kol asmuo tampa nebepavojingas kitiems asmenims, bet ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas, o kai asmenų būtinas hospitalizavimas ir (ar) būtinas izoliavimas taikomas dėl ypač pavojingos užkrečiamosios ligos, dėl kurios visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbtas karantinas, ir yra protrūkis ir (arba) epidemija arba jų grėsmė, iki ankstesnės iš šių datų – tol, kol asmuo tampa nebepavojingas kitiems asmenims, bet be teismo**

sprendimo ne ilgiau kaip 1 mėnesį, įskaitant būtiną hospitalizavimo ir (ar) būtiną izoliavimo dieną, arba tol, kol asmuo arba jo atstovas pagal įstatymą duoda sutikimą dėl hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo. Pratęsti terminą per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį gali tik teismas atitinkamai Krašto apsaugos ministerijos, Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos ar Vidaus reikalų ministerijos sveikatos priežiūros tarnybų vadovų ar jų įgaliotų asmenų prašymu šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, o kariams – tik karinio vieneto vadovas pagal motyvuotą sveikatos priežiūros tarnybų vadovų teikimą.

6. Būtinai hospitalizuotas ar būtinai izoliuotas asmuo, o kai jis yra nepilnametis arba neveiksnius tam tikroje srityje, – vienas iš jo atstovų pagal įstatymą turi būti pasirašytinai supažindintas su savo teisėmis asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (izoliavimui skirtose patalpose) ir jų ribojimais. Jei asmuo atsisako arba nesugeba pasirašyti, jo informavimą turi patvirtinti du liudytojai.

7. Ligonų, asmenų, įtariamų, kad serga, turėjusių sąlytį, ir sukėlėjų nešiotojų būtiną hospitalizavimo ir (ar) būtiną izoliavimo organizavimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija, suderinusi su Krašto apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija ar Vidaus reikalų ministerija **sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su krašto apsaugos ministru, teisingumo ministru ar vidaus reikalų ministru.**

8. Kai sprendžiami asmens būtiną hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo, būtiną hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo pratęsimo klausimai, sveikatos priežiūros įstaiga privalo ne vėliau kaip per 48 valandas Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka kreiptis dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo šiam asmeniui, išskyrus tuos atvejus, kai asmuo yra sudaręs atstovavimo sutartį su advokato veikla besiverčiančiu advokatu ir sveikatos priežiūros įstaigai tai žinoma.“

3 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Asmenims, įtariamais, kad serga, ar susirgusiems pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis arba tapusiems šių ligų sukėlėjų nešiotojais, iki bendrosios praktikos šeimoms gydytojo leidimo draudžiama tęsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytame sąraše nustatytus darbus. Pavojingų ir ypač pavojingų ligų, dėl kurių asmenims draudžiama tęsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytame sąraše nustatytus darbus iki bendrosios praktikos šeimoms gydytojo leidimo, sąrašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras. Šiuos asmenis darbdaviai savo iniciatyva, taip pat vykdydami apskričių vyriausiųjų epidemiologų sprendimus, privalo laikinai nušalinti nuo darbo arba perkelti į kitą darbą, kurį jiems leidžiama dirbti pagal sveikatos būklę.“

4 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Karantino tikslas – nustatyti specialią asmenų darbo, gyvenimo, poilsio, kelionių tvarką, ūkinės ir kitokios veiklos sąlygas, produktų gamybos, jų realizavimo, geriamojo vandens tiekimo bei paslaugų teikimo tvarką ir tuo riboti užkrečiamųjų ligų plitimą. **Karantino metu šio ir kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka gali būti laikinai apribotos asmens judėjimo laisvė ir būsto neliečiamumo teisė.**“

2. Papildyti 1¹ dalimi:

„1¹. Visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar keliose savivaldybėse dėl pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų paskelbto karantino metu Vyriausybė gali nustatyti šias teritorijų karantino režimo priemones, susijusias su asmens judėjimo laisvės ribojimu:

1) riboti arba laikinai uždrausti renginius ir kitokius žmonių susibūrimus institucijose, įmonėse, įstaigose, organizacijose ir viešose vietose;

2) riboti arba laikinai uždrausti gyventojų keliones ir transporto priemonių judėjimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, atvykimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ir išvykimą už jos ribų;

3) taikyti laikiną gyventojų perkėlimą (evakuaciją) iš karantino teritorijos, išskyrus, kai karantinas paskelbtas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.“

5 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įtarę, jog yra susirgę pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga ar kad nešioja sukėlėją, savo iniciatyva nedelsdami nutraukti darbą, jeigu jis yra susijęs su maisto produktų gamyba, realizavimu, gabenimu, saugojimu, geriamojo vandens tiekimu, vaikų ugdymu švietimo įstaigose, slauga sveikatos priežiūros ir globos įstaigose, pranešti apie tai darbdaviui ir kreiptis į bendrosios praktikos šeimų gydytoją ar asmens sveikatos priežiūros specialistą;“

6 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas ir taikymas

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo būtinai hospitalizuotų ir (ar) būtinai izoliuotų pacientų būtinasis hospitalizavimas ir (ar) būtinasis izoliavimas vykdomas vadovaujantis sprendimais, priimtais pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės skyriaus
vedėja
Martyna Mickė

2020-03-24